

Ara Tatil Uygulamasına Yönelik Öğretmen Görüşleri

Doç. Dr. Mehmet ÖZCAN*

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Eğitim Bilimleri Bölümü, Nevşehir / Türkiye,
mehmetozcan79@gmail.com, ORCID: 0000-0002-5451-0773

Öz

Bu araştırma 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından Türkiye’de ilk kez başlanan ara tatil uygulamasını öğretmen görüşlerine göre incelemeyi amaçlamaktadır. Araştırmanın etik onayı Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi etik kurulunun 2020.08.55 sayılı kararı ile alınmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması modeli ile yapılmıştır ve bu amaçla veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu ile toplanmıştır. Araştırma ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde çalışmakta olan 22 öğretmen katılımcı ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada katılımcılardan ara tatil uygulamasının öğrencinin akademik başarısına ve motivasyonuna katkısı ile öğretmenin mesleki gelişimine ve motivasyonu katkısına yönelik görüşleri alınmıştır. Elde edilen bulgular dört temada toplanmıştır. Araştırma bulgularına göre ara tatil sürecinde öğrencilerin akademik açıdan derslerini tekrar yapma fırsatı bulduğu, hazırlıklarını tamamladığı ve eksiklerini giderdiği, dinlendikleri, okula istek duydukları, sosyal etkinliklere katıldıkları ve zamanı değerlendirme fırsatı elde ettikleri ortaya çıkmıştır. Aynı süreçte öğretmenlerin mesleki etkinlik, sosyal etkinlik, dinlenme, değerlendirme ve planların gözden geçirilmesi fırsatları buldukları, seminer ve eğitimlere katıldıkları, fikir alışverişinde buldukları, değerlendirme, eksikleri giderme fırsatı buldukları ortaya çıkmıştır. Araştırma sonuçları ara tatil uygulamasının öğrenciler ve öğretmenler açısından gelişimlerine destek olduğu, akademik ve mesleki başarıya katkı sağladığı, dinlendirdiği, sosyalleştiği sonucunu ortaya çıkarmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ara tatil; Öğrenci; Öğretmen; Akademik başarı; Mesleki gelişim.

* Sorumlu Yazar. Tel: +90 506 898 79 79 | Araştırma Makalesi.

Makale Tarih Bilgisi. Gönderim: 16.07.2020, Kabul: 20.06.2021, Basım: Aralık, 2022

Teachers' Opinions on In-term Holiday

Abstract

This study aims to examine teachers' opinion on in term holiday application started in 2019-2020 education year in Türkiye by the ministry of national education. This is a qualitative research and the case study method was followed. In this context research data was collected by semi-structured interview form. This study was conducted by participants working at primary school, secondary school and high school. With this study participants' opinions on in term holiday application are collected on students' academic achievement, motivation, teachers' motivation and teachers' professional development. Research findings were collected in four themes. According to the findings for the academic success theme it was revealed that students had the opportunity to study previous lessons, completed their preparations and deficiencies, have time to rest, have rest, miss school, participate to social activities and have opportunity for recreation. At the same period teachers have opportunity for social activities, professional activities, having rest, share opinions, revision of plans, elimination of deficiencies, attend to in service training education and make assessments. As a result of the study, it is revealed that in term holiday contribute to students and teachers' development and academic success, have opportunity to rest, elimination of deficiencies, revision of plans and socialize.

Keywords: In term holiday; Student; Teacher; Academic success; Professional development.

Extended Summary

Purpose

This study aims to examine teachers' opinion on in term holiday application started in 2019-2020 education year in Türkiye by the ministry of national education.

Method

This is a qualitative research and the case study method was followed. The study group was formed with the maximum diversity method, which is one of the purposeful sampling methods and the aim was to collect detailed information. In this context, the teachers working in primary, secondary and high schools were selected as participants for the opinions of the teachers regarding the in-term holiday period and the highest level of diversity was tried to be obtained. The research was conducted with 22 teachers. The research data were collected 3 weeks after the date of 18-22 November, which was

determined as the first in-term holiday in the 2019-20 academic year. by interview method. The interview method widely used in qualitative research (Patton, 2014) is the data collection tool in this research. In the study, a semi-structured interview form was used. The form consists of two parts. The first part includes gender, professional experience and school type of the participants variables and the second part includes four semi-structured interview questions. The draft form was applied to 3 applicants as pilot application. As a result of the pilot application, the draft form was presented to the opinion of 2 experts in order to evaluate it in terms of meaning, language, suitability, purpose and clarity. Accordingly, the research form was finalized. For the research, one school from each grade was selected, a suitable time was determined and interviews were conducted. In the research process, face-to-face interviews with participants were taken between 30-45 minutes, the aim of the research was explained to participants at the beginning of the interview, and it was stated that the identity and opinions would not be used for any purpose and place. During the interview process, the participants were asked questions on the form and their opinions were written during the interview. In cases where the responses given by the participants were insufficient and superficial, additional questions were raised to reveal the details. In this study, content analysis method was used to analyze the data. Data analysis in the study was carried out in 6 stages: preparing and organizing the data specified by Creswell (2014) for analysis, reading the data in detail, coding the data, describing human and environment, presentation of the themes and interpretation of the findings and results.

Results

This study has 4 dimensions. Students' academic success is the first dimension of the research and 5 sub-dimensions revealed as having a rest (47%), recreation (20%), completed their preparations and deficiencies (13%), research (13%) and preparation (7%). Students' motivation is the second dimension of the research and 4 sub-dimensions revealed as having a rest (43%), missing school (29%), social activities (21%) and recreation (7%). Teachers' motivation is the third dimension of the research and 5 sub-dimensions revealed as professional activities (35%), social activities (24%), having a rest (18%), evaluation (18%) and elimination of deficiencies (5%). Teachers' professional development is the fourth dimension of the research and 5 sub-dimensions revealed as in-service training (47%), sharing opinions (23%), make assessments (13%), having a rest (9%) and elimination of deficiencies (8%).

Discussion

The first question of the research aims to investigate the effect of in-term holiday application on the academic success of the student. When the findings obtained from the participants' opinions are examined, it is concluded that the in-term holiday application contributes to the academic success of the student. The second question of the research aims to investigate the effects of in-term holidays on students' motivation. When the findings obtained from the participants' opinions are examined, the result of the in-term holiday application contributes to the motivation of the student towards the school. The third question of the research aims to investigate the effects of in-term holidays on teachers' motivation. When the findings obtained from the participants' opinions are examined, the result of the in-term holiday application contributes to the motivation of the teachers towards school. The fourth question of the research aims to investigate the contribution of in-term holiday practice to the professional development of teachers. When the findings obtained from the participants' are examined, it is concluded that the in-term holiday application contributes to the professional development of teachers.

Conclusion

When similar studies to this research are examined, it is viewed that the study has reached valid results in terms of scientific research. The findings of the research meet with the findings of the similar research. Other studies to be carried out in this field are capable of creating an infrastructure. According to the research results, it is thought that it will contribute to the students and teachers with the planned and scheduled implementation of the in term holiday application. In this context, preparation of a general plan and sending it to schools, drawing up a reading list, improving distance access opportunities and increasing the number of documents, preparing comprehensive and content-oriented in-service trainings for teachers ensure both the students and the teachers spend their in-term holiday efficiently and increase their motivation towards school. In addition, within the scope of this research, repetition of the courses and their preparatory effects for the next term can be planned to increase the academic success of students. In addition, an activity program can be provided for the student to use time efficiently. In order to increase the motivation of the student, activities and social activities can be organized to make the student desire school. In-service trainings and seminars can be organized for the professional development of the teacher. In addition, teachers

can be given time to correct their deficiencies during the in term holiday period.

Giriş

Ülkelerin genel olarak varlıklarını sürdürme ve dünya üzerinde kendine yer bulma amaçları vardır. Bu amaçla gelişime ihtiyaç duyan ülkelerin gelişim göstergelerinden biri de kurumların çalışma sistemleri olduğu kabul edilebilir. Ayrıca kurumları dünya ile rekabet edecek sisteme sahip olan devletlerin gelişmiş ya da gelişmekte olan ülkeler sınıfında yer aldığı söylenebilir. Genel olarak bakıldığında ise bir devletin başlıca kurumları arasında aile, ekonomi, siyaset ve eğitim yer alır. Bu açıdan eğitim bir ülkenin kalkınmasında yapı taşı niteliğinde olduğu söylenebilir. Eğitim sistemi başarılı olan ülkelerin gelişmiş ya da gelişimini tamamlamaya oldukça yakın olduğu söylenebilir.

Eğitim sistemi dünya üzerindeki ülkelerin kendisi tarafından tasarlanır ve dünya düzenine göre güncellenerek rekabete ortak olunur. Genel olarak bakıldığında gelişmiş ülkelerin sistemlerinde en az 9 yıl zorunlu eğitimin olduğu, okul öncesi eğitimin önemli olduğu, ilk, orta ve lise olmak üzere 3 kademede eğitim verildiği, başarılı öğrencilerin sınavla seçilerek üniversite eğitimine alındığı her eğitim yılının iki ya da daha fazla dönemden oluştuğu görülmektedir (Balcı, 2011). Burada amaç ülkenin gelişimine giden akademik, bilimsel, ekonomik, sosyal, kültürel başarıyı yakalamak, her açıdan güçlenmek vatandaşlarının refah düzeyi yüksek bir hayat sürmesini sağlamak, sağlıklı toplumlar oluşturmak ve dünya ile rekabet etmek olarak ifade edilebilir. Eğitim sistemlerinin başarı düzeyi ise ulusal ve uluslararası sınavlarla görülebilir.

Uluslararası sınavlar arasında yer alan ve OECD tarafından gerçekleştirilen PISA (Programme for International Student Assessment) 2000 yılından günümüze kadar her üç yılda bir OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) üyesi ülkeler ile diğer ülkelerin katılımıyla yapılmaktadır. PISA sınavı 15 yaş öğrencilerinin fen bilimleri okuryazarlığı, matematik okuryazarlığı ve okuma anlama becerilerini ölçmektedir (Özdemir, 2016). PISA sınavı sonuçları incelendiğinde ise en başarılı ülkelerin Çin, Singapur, Hong Kong, Estonya, Kanada, Finlandiya, İrlanda, Güney Kore, İsveç ve Yeni Zelanda olduğu görülmektedir (OECD, 2018).

Başarılı ülkelerin eğitim sistemlerine yönelik birçok araştırma alanında detaylı olarak görülmektedir (Balcı, 2011; Demirkan, 2018; Erginer,

2006; Kabaran ve Görgen, 2016; Karaer, 2016; Özcan ve Yaraş, 2017; Türkoğlu, 2020). Bu araştırmalara göre Çin eğitim sisteminde zorunlu eğitim 9 yıldır. Öğrencilerin okula başlama yaşı 6'dır ve ilkokul eğitimi 6 yıl zorunludur. İlkokulu bitiren öğrenciler 3 yıllık zorunlu ortaokul eğitim alırlar. Akademik takvim iki dönemden oluşur ve eğitim-öğretim dönemi eylül-haziran dönemini kapsamaktadır. Çin'de ara dönem ocak-şubat ayları arasında ve 4 haftadır. Singapur'da akademik takvim 4 dönemden oluşur. Zorunlu eğitim 6 yıl (7-12 yaş) birinci kademe ve 4 yıl (13-16 yaş) ikinci kademe olmak üzere toplam 10 yıldır. Hong Kong'da akademik takvim 2 dönemden oluşur, okula başlama yaşı 6 ve zorunlu eğitim 9 yıldır. Tatiller 60 gün yaz ve 60 gün kış dönemlerinden oluşur Estonya eğitim sistemi 4 akademik dönemden oluşur. Eylülün ilk haftası başlar, ekim ve nisan aylarında 1 hafta dönem içi tatil ve ocakta 15 gün tatil vardır. Yaz tatilleri ise 12 haftadır. Zorunlu eğitim 7-16 yaş grubunu kapsar, 9 yıldır. Kanada'da zorunlu eğitim 6-16 yaş aralığını kapsar ve 10 yıldır. Akademik yıl eylül-haziran arasını kapsar. Aralık-ocak arasında 15 gün dönem arası tatili vardır. Finlandiya'da zorunlu eğitim 7-16 yaş aralığını kapsar ve 9 yıldır. Finlandiya eğitim sisteminde Ekim ve Şubat aylarında 1, Ocak ayında 2 hafta ara tatil, Haziran-Ağustos aylarında ise 11 hafta yaz tatili uygulaması vardır. İrlanda eğitim sistemi 6-16 yaş grubu için zorunludur. İrlanda eğitim sisteminde ekim ve nisan 1 hafta yeni yıla girerken ve şubatta 2 hafta tatil vardır. Güney Kore'de zorunlu eğitim 6-15 yaş grubunu kapsar ve 9 yıldır. Lise eğitimi zorunlu değildir. Akademik yıl 2 dönemden oluşur. Eğitim-öğretim ağustosta başlar ve haziranda biter. Şubatta 2 hafta ara tatil vardır. İsveç'te zorunlu eğitim 9 yıldır ve 7-16 yaş aralığını kapsar. Eğitim 2 dönemdir ve ağustosta başlar haziranda biter. Dönem arası ocak-şubat ayları arasında ve 1 haftadır. Yeni Zelanda'da zorunlu eğitim 9 yıldır ve 6-16 yaş grubunu kapsar. Eğitim-öğretim 4 dönemden oluşur. Her dönem arası 2, yaz dönemi arası ise 6 haftadır.

Ülkelerin eğitim sistemlerine bakıldığında iki ile dört dönemden oluştuğu, yaz aylarında 8-12 hafta aralığında öğrencilerin tatil yaptığı, dönemler arasında iki haftalık tatil olduğu ve birçok ülkede ekim ve nisan dönemlerinde 1 hafta ara tatil yapıldığı görülmektedir (Eurydice, 2021). Türkiye'de eğitim-öğretim sistemi 2018 yılına kadar 2 dönemden oluşmaktayken 2019 yılı eğitim-öğretim dönemi ile ekim ve nisan aylarında 1 hafta ara tatil yapılması kararı alınmış ve uygulamaya koyulmuştur (MEB, 2019a; MEB, 2019b). Bu kapsamda ara tatilde öğrencilerin dinlenmesi, eksiklerini gidermesi, sosyal etkinliklere katılması, öğretmenlerin derslerine hazırlıklarını gözden geçirmesi

ve güncellemesi, planlarını tamamlaması, dinlenmesi, eğitimlere katılması amaçlanmaktadır.

Okulda geçirilen zaman ile okul başarısı arasındaki ilişkiye yönelik farklı görüşler vardır. Genel görüş eğitime ayrılan zamanın başarıyı artıracığı (Berliner, 1990) yönünde olmasına rağmen Worthen ve Zstray (1994) okulda geçirilen zamanın okul başarısı için önemli bir etken olmadığı görüşünü ortaya atmıştır. Adelman, Haslam ve Pringl (1996) okul başarısı için okulda geçirilen zamanı artırmanın ötesinde daha farklı yöntemlerin uygulanabileceğini ifade etmiştir. Karweit (1987) öğrencilerin okulda geçirdikleri zaman ile öğrenme düzeyleri arasında bir ilişkinin olmadığını belirtmiştir. Yapılan çalışmalar incelendiğinde okulda geçirilen zamanla okul başarısı arasında güçlü bir ilişki görülmemiştir.

Okul zamanının akademik başarıya katkısının yanında okul dışı etkinliklerin öğrencinin akademik başarısına yönelik etkisi olduğu söylenebilir. Erdoğan'a (2013) göre spor etkinlikleri, sanat etkinlikleri, bilim kültür gezileri, araştırma ödevleri, projeler, beceri kursları, okul gezileri, çevre gezileri, teknolojiye dayalı etkinlikler, akademik destek eğitimleri olarak sıralanabilir. Türkiye'de ve dünyada birçok ülke eğitim-öğretim döneminde tatil uygulamaları öğrencinin gelişiminin yükseltilmesi hedeflenmektedir. Ders dışı etkinliklerin verimli olabilmesi için öğrencinin sınıf, öğrenme ve sosyoekonomik gibi düzeyleri de dikkate alınabilir. Bu amaçla öğrencilerin tatil etkinlikleri tatil uygulamaları plan çerçevesinde ve bilimsel bir program kapsamında yapılabilir. Okul dışı etkinlik programları okulun fiziksel donanımı, okul yönetiminin çalışmaları, çevresel yeterlik, aile tutumu gibi birçok değişkene bağlı olarak hazırlanabilir. Bilgi ve görgüsünü arttıracak öğrenim faaliyetleri, dinlenme ve eğlenme, bireyi hayata hazırlayıcı, ekonomik özelliği olan iş niteliğindeki uğraşlar, çevredeki kültürel ve toplumsal faaliyetlere katılma ve çeşitli beceriler kazanma (Tezcan, 1977) tatil uygulamalarında yapılacak etkinlikler olarak ifade edilebilir.

Ara tatil uygulaması 2019-2020 eğitim-öğretim yılında yürürlüğe girmiş ve uygulamaya konulmuştur. Bu sürecin verimli geçirilmesi ve öğrenme kayıplarının yaşanmaması için önleyici etkinlikler planlanabilir. Bu etkinlikler öğrenciler açısından ödev ve eksikliklerini tamamlama, kitap okuma, öğretici oyun ve etkinlikler yapma olarak sıralanırken öğretmen açınsansa ders planlarını güncelleme ve ders hazırlılarını tamamlama olarak sıralanabilir.

Bu araştırma ile ara tatil döneminin öğrencilerin akademik başarısına

ve motivasyonuna öğretmenin mesleki gelişimine ve motivasyonuna yönelik etkisi öğretmen görüşlerine göre incelenmiştir. Bu amaçla öğretmenlere aşağıdaki sorular yöneltilmiştir.

- Ara tatilin öğrencinin akademik başarısına etkileri nelerdir?
- Ara tatilin öğrencilerin motivasyonuna yönelik etkileri nelerdir?
- Ara tatilin öğretmenin mesleki gelişimine yönelik etkileri nelerdir?
- Ara tatilin öğretmenin motivasyonuna yönelik etkileri nelerdir?

Yöntem

Ara tatil uygulamasına yönelik öğretmen görüşlerinin incelendiği bu araştırmanın yöntemi araştırma modeli, çalışma grubu, veri toplama aracı ve verilerin toplanması, verilerin analizi ve geçerlik güvenirlik alt başlıklarında yer almaktadır.

Araştırma Modeli

Bu çalışmada ilkökul, ortaokul ve lisede görevli öğretmenlerin ara tatil uygulamasına yönelik görüşlerini nitel yöntemlerle belirlemek amacıyla durum çalışması kullanılmıştır. Nitel araştırma; gözlem, görüşme, doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma türüdür (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Durum çalışması; bir ya da daha fazla olay, program, topluluk ya da grubun derinlemesine incelenmesidir (McMillan, 2012). Durum çalışması, bir durum ya da olgunun ya da sosyal bir grup, topluluk ya da kuruluşun derinlemesine betimlemesidir (Merriam, 2002). Bu çalışmada durum, MEB tarafından 2019 yılında ilk kez uygulamaya başlanan ekim ve nisan dönemi ara tatil uygulamasının incelenmesidir (MEB, 2019). Bu amaçla devlete bağlı ilkökul, ortaokul ve lisede görev yapan öğretmen görüşlerinin derinlemesine incelenmesi hedeflenmiştir.

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubu, amaçlı örnekleme yöntemlerinden maksimum çeşitlilik yöntemi ile oluşturulmuştur. Amaçlı örnekleme, bilgi açısından zengin ve araştırma sorularına cevap verecek nitelikteki durumlara yöneliktir (Patton, 2014). Maksimum çeşitlilik yöntemi ile amaç farklı katılımcı sayısına ulaşarak, çok yönlü ve zengin bilgi alabilmektir (Creswell, 2014; Merriam, 2009). Bu çalışmada katılımcılar maksimum örnekleme yöntemi seçilerek çalışma grubu çeşitlendirilmiş ve detaylı bilgi toplanması amaçlanmıştır. Bu

kapsamda ara tatil dönemine yönelik öğretmen görüşleri için ilkokul, ortaokul ve lisede görev yapan öğretmenler çalışma grubunu oluşturmaktadır. Maksimum çeşitliliğin sağlanması için farklı kademelerden katılımcılar araştırma kapsamında yer almıştır. Ayrıca katılımcıların birbirinden farklı devlet kurumlarında çalışıyor olmasına özen gösterilmiştir. Araştırmada 22 katılımcı yer almaktadır. Katılımcılar gönüllülük esasına göre belirlenmiştir. Ayrıca isimlerinin ve araştırmaya yönelik görüşlerinin bu araştırma dışında hiçbir yerde kullanılmayacağı belirtilmiştir.

Tablo 1. Katılımcıların Demografik Bilgileri

Katılımcılar	Cinsiyet	Mesleki Kıdem (Yıl)	Okul Kademesi
Ö1	K	21 ve üzeri	İlkokul
Ö2	E	21 ve üzeri	İlkokul
Ö3	K	11-15	İlkokul
Ö4	K	16-20	İlkokul
Ö5	K	11-15	İlkokul
Ö6	K	1-5	İlkokul
Ö7	K	11-15	İlkokul
Ö8	E	11-15	İlkokul
Ö9	K	11-15	İlkokul
Ö10	K	11-15	Ortaokul
Ö11	E	16-20	Ortaokul
Ö12	K	11-15	Ortaokul
Ö13	K	11-15	Ortaokul
Ö14	K	16-20	Ortaokul
Ö15	K	11-15	Ortaokul
Ö16	K	16-20	Lise
Ö17	E	21 ve Üzeri	Lise
Ö18	K	16-20	Lise
Ö19	E	16-20	Lise
Ö20	K	21 ve Üzeri	Lise
Ö21	E	21 ve Üzeri	Lise
Ö22	K	11-15	Lise

Veri Toplama Aracı ve Verilerin Toplanması

Araştırma verileri 2019-20 eğitim-öğretim yılı içinde ilk ara tatil olarak belirlenen 18-22 Kasım tarihinden 3 hafta sonra toplanmıştır. Araştırmanın etik onayı Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi etik kurulunun 2020.08.55 sayılı kararı ile alınmıştır. Araştırmada nitel araştırmalarda yaygın olarak kullanılan görüşme yöntemi (Patton, 2014) bu araştırma kapsamında kullanılan veri toplama yöntemidir. Çalışmada araştırmacı tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Form iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcıların cinsiyeti, mesleki kıdemi ve okul türü, ikinci bölümde ise yarı yapılandırılmış görüşme soruları yer almaktadır. Hazırlanan

taslak form pilot uygulama kapsamında 3 katılımcıya uygulanmıştır. Pilot uygulama sonucunda taslak form anlam, dil, konuya uygunluk, amaca uygunluk, açıklık bakımından değerlendirilmesi amacıyla 2 uzman görüşüne sunulmuştur. Uzman görüşlerine göre araştırma formuna son hâli verilmiştir. Araştırma için MEB'e bağlı 3 farklı kademededen birer okul seçilmiş, katılımcılarla görüşülerek araştırma için uygun bir zaman belirlenmiş ve görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Araştırma sürecinde katılımcılarla 30-45 dakika aralığında süren yüz yüze görüşmeler yapılmış, görüşmenin başlangıcında katılımcılarla sohbet edilerek araştırmanın amacı açıklanmış, güven kurulmuş, kimlik ve görüşlerinin hiçbir amaçla kullanılmayacağı belirtilmiştir. Görüşme sürecinde katılımcılara formda yer alan sorular yöneltilmiş ve katılımcı görüşleri görüşme sırasında yazıya geçirilmiştir. Katılımcıların verdiği cevapların yetersiz ve yüzeysel olduğu durumlarda ise detayları ortaya çıkaracak nitelikte ek sorular yönlendirilmiştir. Zira yarı yapılandırılmış görüşmeler ile araştırmacılar ek sorularla araştırmayı detaylandırabilir (Büyüköztürk, Kılıç-Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2012).

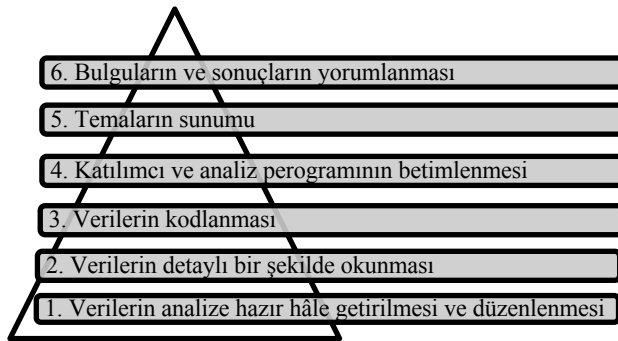
Verilerin Analizi

Bu çalışmada toplanan verilerin analizinde içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizi, gözlem ya da ölçme imkânı olmayan davranışları iletişim yoluyla elde etme tekniğidir (Fraenkel, Wallen ve Hyun, 2005). İçerik analizi, elde edilen verileri açıklayacak kavram ve ilişkileri ortaya çıkarmaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Araştırmada veri analizi Creswell (2014) tarafından belirtilen verilerin analize hazır hâle getirilmesi ve düzenlenmesi, verilerin detaylı bir şekilde okunması, verilerin kodlanması, insan ve ortam betimlenmesi, temaların sunumu, bulguların ve sonuçların yorumlanması olmak üzere 6 merhalede yapılmıştır. Birinci merhalede görüşme sırasında elde edilen veriler yazılı hâle getirilmiştir. İkinci merhalede toplanan verilerin tamamı detaylı bir şekilde okunarak bilgisayar ortamına aktarılmıştır. Aktarılan veriler görüşmecilerle paylaşılarak doğruluğu teyit edilmiştir. Üçüncü merhalede görüşmeciler tarafından elde edilen veriler deşifre edilerek benzer ifadeler alt alta getirilerek kodlanmıştır. Dördüncü merhalede veriler, Nvivo 10 analiz programına aktarılır gruplandırılmıştır. Beşinci merhalede araştırmanın amacına uygun olarak bir araya getirilen kodlar, temalar altında birleştirilmiştir. Altıncı merhalede ise araştırma bulguları sunulmuş ve yorumlanmıştır. Araştırmanın raporlaştırılması sürecinde okuyucuya kolaylık olması amacıyla araştırmanın bütün merhalelerine dair detaylı bilgiler verilmiş, tablo ve grafiklerden yararlanılmıştır. Verilerin analizinde aşağıdaki sıralama izlenmiştir.

Araştırmanın kodlama merhalesinde araştırma verilerinden elde edilen kodlar iki bağımsız uzmana gönderilmiş ve kodlamaların tutarlığı gözden geçirilmiştir. Bu merhalede Miles ve Huberman (1994) tarafından geliştirilen [Görüş birliği/(Görüş ayrılığı+Görüş birliği) $\times$ 100] formülü uygulanmıştır. Uygulanan formüle göre uzmanlar arasındaki uyum %92 olarak bulunmuştur. Bu sonuç araştırmanın amacına uygun olarak tasarlandığını göstermektedir.

Geçerlik Güvenirlik

Araştırmanın geçerlik ve güvenilirliği için Lincoln ve Guba (1985) tarafından belirtilen inandırıcılık (iç geçerlik), aktarılabirlik (dış geçerlik), tutarlılık (iç güvenilirlik) ve teyit edilebilirlik (dış güvenilirlik) ölçütleri kullanılmıştır. Buna göre araştırmanın inandırıcılığını sağlamak amacıyla görüşmeler uzun tutulmuş, elde edilen verilerden sağlanan kodlar iki uzman tarafından yeniden değerlendirilmiş ayrıca kodlamalar katılımcılara onaylatılmıştır. Araştırmanın aktarılabirliğinin sağlanması için görüşmecilerin ifadeleri olduğu gibi aktarılmış ve araştırmacı yorumu eklenmemiş, okuyucu için anlaşılabilir bir dil kullanılmıştır. Araştırmanın tutarlılığının sağlanması amacıyla Miles ve Huberman (1994) tarafından geliştirilen [Görüş birliği/(Görüş ayrılığı+Görüş birliği) $\times$ 100] formülü uygulanmıştır. İki uzman tarafından incelenen veriler arasında %92 düzeyinde uyum sağlanmıştır. Araştırmanın teyit edilebilirliğinin sağlanması amacıyla ise araştırma basamakları araştırma süresince gözden geçirilmiş ve karşılaştırılmıştır. Elde edilen veriler araştırmacılar tarafından muhafaza edilmektedir.

Şekil 1. Araştırma Basamakları (Creswell, 2014)

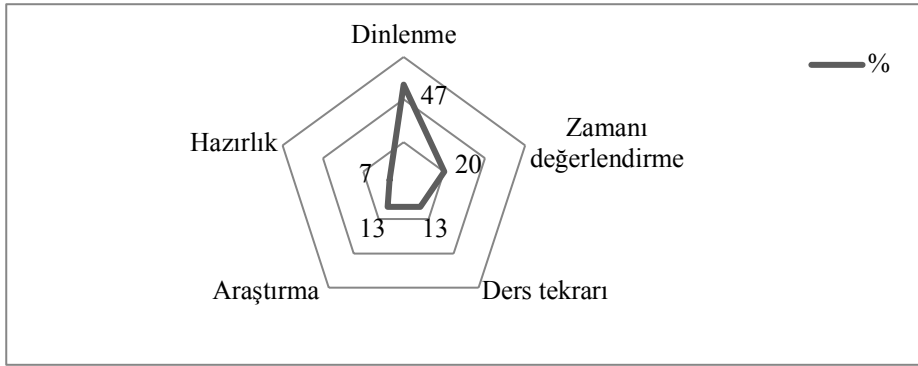
Bulgular

Bu araştırmada ilkokul, ortaokul ve lisede görevli öğretmenlerin 2019-2020 eğitim-öğretim yılında başlayan ara tatil uygulamasına yönelik görüşleri

incelenmiştir. Bu amaçla öğretmenlere ara tatilin öğrencinin akademik başarısına etkisi, öğrencilerin motivasyonuna yönelik etkileri, öğretmenin motivasyonuna yönelik etkileri ve öğretmenin mesleki gelişimine yönelik etkileri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Araştırmada 4 tema ve alt temalar bulunmaktadır. Temalar ve alt temalar tablo ve şekillerle aşağıda yer almaktadır.

Öğrencilerin Akademik Başarısı

Araştırmanın birinci sorusu ara tatilin öğrencilerin akademik başarısına etkisini ortaya çıkarmaya yöneliktir ve bu kapsamda öğretmenlerle görüşülmüştür. Yapılan görüşmelerden elde edilen alt temalar Şekil 2’de verilmiştir.

Şekil 2. Öğrencilerin Akademik Başarısı Alt Temaları

Şekil 2, ara tatil uygulamasının dinlenme (%47), zamanı değerlendirme (%20), ders tekrarı (%13), araştırma (%13) ve hazırlık (%7) alt temalarında öğrencilerin akademik başarısını etkilediğini göstermektedir.

Tablo 2. Öğrencilerin Akademik Başarısı

Tema	Kodlar	f
Akademik başarı	Dinlenme	7
	Zamanı değerlendirme	3
	Ders tekrarı	2
	Araştırma	2
	Hazırlık	1

Tablo 2 incelendiğinde öğrencinin akademik başarısına katkısına yönelik 15 katılımcı görüş belirtmiştir. Katılımcılardan bazılarının görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Bu hafta, çocukların ders yükünün hafifletildiği bir nefes aldığı, eğlenceli bir mola verdiği, bir hafta oldu. Okula daha dinamik ve dinlenmiş geldiler. Bu da akademik başarıyı olumlu etkiledi bence.” (Ö.1)

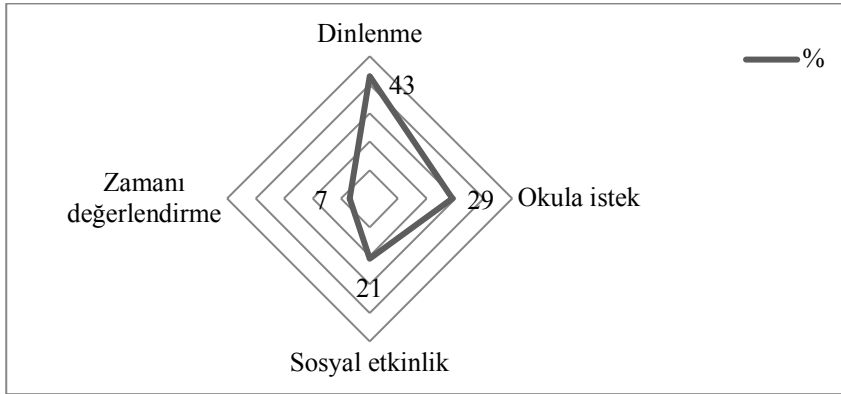
“Öğrencilerin zihin olarak dinlenme sürecinin olması, akademik başarılarını olumlu yönde etkileyebilir. Öğrenciler ara tatil dönemine kadar işledikleri ders ve konuları tekrar ederek, eksiklerini tamamlama fırsatı bulabilirler.” (Ö.6)

“Öğrenciler için bir dinlenme, çeşitli araştırmalar yapma bakımından faydalı bir etkinlik olmuştur.” (Ö.7)

Araştırma sorusundan elde edilen bulgular incelendiğinde öğrencilerin ara tatilde dinlenme, eksiklerini tamamlama, dersleri tekrar etme ve etkinliklere katılma fırsatı bulduğu ve bu durumun öğrencinin akademik başarısını olumlu yönde etkilediği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Öğrencilerin Motivasyonu

Araştırmanın ikinci sorusu ara tatilin öğrencilerin motivasyonuna etkisini ortaya çıkarmaya yöneliktir ve bu kapsamda öğretmenlerle görüşülmüştür. Yapılan görüşmelerden elde edilen alt temalar Şekil 3’te verilmiştir.

Şekil 3. Öğrenci Motivasyonu Alt Temaları

Şekil 3, ara tatil uygulamasının dinlenme (%43), okula istek (%29), sosyal etkinlik (%21) ve zamani değerlendirme (%7) alt temalarında öğrencilerin motivasyonunu etkilediğini göstermektedir.

Tablo 3. Öğrencilerin Motivasyonu

Tema	Kodlar	f
Öğrencilerin motivasyonu	Dinlenme	6
	Okula istek	4
	Sosyal etkinlik	3
	Zamani değerlendirme	1

Tablo 3 incelendiğinde öğrencilerin motivasyonuna yönelik 14 katılımcı görüş belirtmiştir. Katılımcılardan bazılarının görüşleri aşağıdadır:

“Okula uyum sürecinin yeni yeni sağlanması sonrası öğrenciler için ara tatilin gelmesi, öncelikle bir haftalık süre de olsa bu sürecin yeniden yaşanacak olabileceği düşüncesi oluştursa da böyle bir ara tatilin yapılması, öğrencilerin dinlenmelerini sağlayarak motivasyonlarını artırmıştır.” (Ö.6)

“Öğrenciler rahatladı. Onlar için farklı bir deneyim oldu. Bu duruma sevindiler. Ara vermek, dinlenmek bazı etkinliklere fazlaca zamanları olması motivasyonlarını artırmaktadır.” (Ö.11)

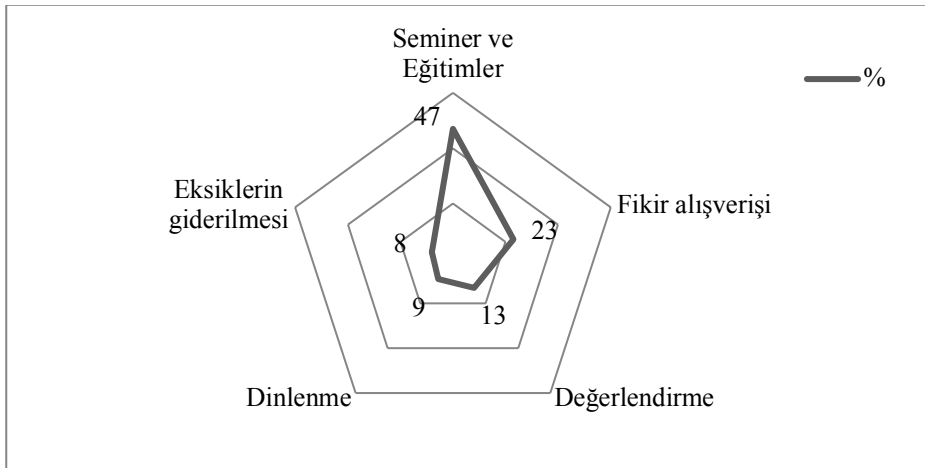
“Bakanlık ara tatil için çeşitli etkinlikler düzenlemiştir. Aileler bu etkinliklere (müze, gezme, kitap okuma, tiyatro-sinema, ... gibi) çocuklarını katabilirse çocuk motivasyonu yüksek olarak döner.” (Ö.12)

“Derse yönelik motivasyonları artırmıştır. Çünkü yoğun ders programından sonra dinlenmek motivasyona olumlu katkıda bulunmuştur.” (Ö.6)

Araştırma sorusundan elde edilen bulgular incelendiğinde ara tatilde öğrencilerin sosyal etkinliklere katılma, dinlenme ve rahatlama fırsatı bulunduğu, bu durum öğrencilerin motivasyonlarını artırdığı ve daha istekle geldikleri sonucunu ortaya çıkarmıştır.

Öğretmenin Mesleki Gelişimi

Araştırmanın dördüncü sorusu ara tatilin öğretmenlerin mesleki gelişimlerine etkisini ortaya çıkarmaya yöneliktir. Yapılan görüşmelerden elde edilen alt temalar Şekil 4’te verilmiştir.

Şekil 4. Öğretmen Mesleki Gelişimi Alt Temaları

Şekil 4, ara tatil uygulamasının seminer ve eğitimler (%47), fikir alışverişi (%23), değerlendirme (%13), dinlenme (%9), eksiklerin giderilmesi

(%8) alt temalarında öğretmenlerin mesleki gelişimlerini etkilediğini göstermektedir.

Tablo 4. Öğretmenin Mesleki Gelişimi

Tema	Kodlar	f
Öğretmen mesleki gelişimi	Seminer ve eğitimler	10
	Fikir alışverişi	5
	Değerlendirme	3
	Dinlenme	2
	Eksiklerin giderilmesi	1

Tablo 4 incelendiğinde öğretmenlerin mesleki gelişimlerine yönelik 21 katılımcı görüş belirtmiştir. Katılımcılardan bazılarının görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Önceki yıllara oranla seminer çalışmalarımız çok verimli ve eğlenceli geçmektedir. Ancak bu ara tatildeki etkinliklerin yoğunluğu nedeniyle biraz yorulduk diyebilirim. Biraz daha az etkinlik ve seminer tertip edilebilir. Ya da öğretmenlere de tatil verilebilir. Çünkü eğitim-öğretim sürecinde öğretmenler de öğrenciler gibi dinlenme ihtiyacı hissediyoruz. Zihin yorgunluğumuz çok fazla oluyor.” (Ö.1)

“Dönem içinde oluşan konular hakkında karşılıklı konuşmalar yapılmış, çözüm bulunmaya çalışılmış.” (Ö.3)

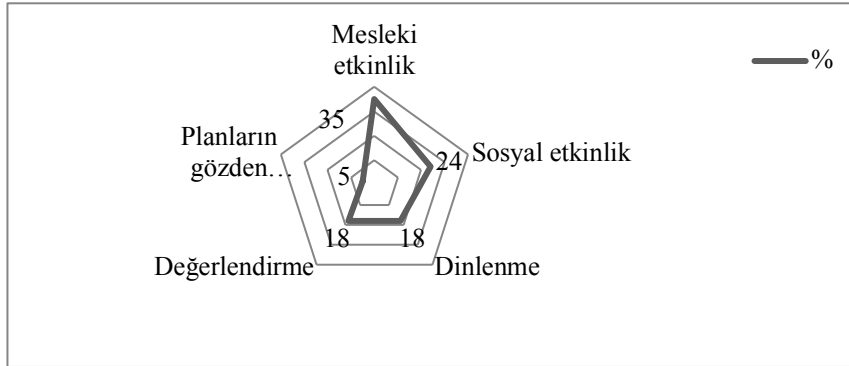
“Öğretmenlerin daha çok birbirleriyle iletişime geçebildiği, fikir alışverişinde bulunabildiği, beyin fırtınası gerçekleştirebildiği, fiziksel olarak dinlenebildiği için mesleki gelişime olumlu katkıları olabilir.” (Ö.6)

“Ara tatil için öğretmenlere seminerler verilmiştir. İstenilerek gidilen seminerler öğretmenlerin mesleki gelişimine katkısı sağlayacaktır.” (Ö.12)

Araştırma sorusundan elde edilen bulgular incelendiğinde ara tatilde öğretmenlerin seminer ve eğitimlere katıldıkları, ortak sorunlara yönelik fikir alışverişi ve değerlendirmede buldukları ve eksikleri giderdikleri bu durumun ise öğretmenlerin mesleki gelişimlerine katkı sağladığı sonucunu ortaya çıkmaktadır.

Öğretmenin Motivasyonu

Araştırmanın üçüncü sorusu ara tatilin öğretmenlerin motivasyonuna etkisini ortaya çıkarmaya yöneliktir. Yapılan görüşmelerden elde edilen alt temalar Şekil 5’te verilmiştir.

Şekil 5. Öğretmenin motivasyonu alt temaları

Şekil 5, ara tatil uygulamasının mesleki etkinlik (%35), sosyal etkinlik (%24), dinlenme (%18), değerlendirme (%18) ve planların gözden geçirilmesi (%5) alt temalarında öğretmenlerin motivasyonunu etkilediğini göstermektedir.

Tablo 5. Öğretmenin Motivasyonu

Tema	Kodlar	f
Öğretmenin motivasyonu	Mesleki etkinlik	6
	Sosyal etkinlik	4
	Dinlenme	3
	Değerlendirme	3
	Planların gözden geçirilmesi	1

Tablo 5 incelendiğinde öğretmenlerin motivasyonuna yönelik 17 katılımcı görüş belirtmiştir. Katılımcılardan bazılarının görüşleri aşağıda verilmiştir:

“Bu hafta motivasyonumuzda olumsuzluk meydana getirmemiştir. Kısa süreli bir ara değerlendirme imkânı ve planları da tekrar gözden geçirme imkânı vermiştir.” (Ö.1)

“Öğretmen seminer sırasında kendini geliştirebilme fırsatı bulmuş. Eğitim-öğretim ile ilgili kurs faaliyetlerine katılma şansı elde etmiştir.” (Ö.4)

“Biz öğretmenler aktif olarak seminerlerde görev aldığımız için gayet güzel geçti. Motivasyonumuzun arttığını düşünüyorum.” (Ö.9)

“Bizler için de hem eğlence hem dinlenme ve farklı etkinlikler yapılması motivasyonumuzu olumlu etkiledi.” (Ö.18)

“Öğretmen olarak; okula gelip sosyalleşmenin ve fırsat buldukça müzik resim spor gibi aktivitelerin etkisini ve motivasyonunu yadsıyamam.” (Ö.21)

Araştırma sorusundan elde edilen bulgular incelendiğinde ara tatilde öğretmenlerin mesleki ve sosyal etkinliklere katılma, dinlenme ve planları gözden geçirme fırsatı buldukları bu durumun ise motivasyonlarını artırdığı sonucunu ortaya çıkarmıştır.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Okul sisteminin önemli bir dilimi olan tatil uygulamaları birçok ülkenin eğitim programlarında yer almaktadır ve önemle üzerinde durulmaktadır. Ülkeler eğitim programlarının yapılandırılmasında öğretim dönemleri ile tatil dönemlerini ve öğretim dönemlerindeki eğitim programları ile tatil dönemlerindeki etkinlik programlarını da yapılandırmaktadır. Ülkeler eğitim programlarını en az iki en fazla dört dönemden oluşturmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2019-2020 eğitim-öğretim yılından itibaren Kasım ve Nisan aylarında 1 hafta ara tatil uygulaması başlatıldı. Bu araştırma, ara tatil uygulamasının öğrencilerin akademik başarısına, motivasyonuna, öğretmenin motivasyonuna ve mesleki gelişimine etkisini araştırmayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda Millî Eğitim Bakanlığının ilkokul, ortaokul ve lise kademelerinde çalışan 22 öğretmen ile yüzyüze görüşme yapılmıştır.

Araştırmanın birinci sorusu ara tatil uygulamasının öğrencinin akademik başarısına etkisini araştırmayı amaçlamaktadır. Katılımcı görüşlerinden elde edilen bulgular incelendiğinde ara tatil uygulamasının öğrencinin akademik başarısına katkısının olduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Katılımcılar ara tatil döneminde öğrencilerin tekrar yapma fırsatı bulduğunu, hazırlıklarını tamamladığını, eksiklerini giderdiğini ifade etmiştir. Önceki araştırmalar incelendiğinde bu araştırma sonuçlarını destekler nitelikte araştırmaların olduğu görülmektedir. Öğrencilerin zamanı başarılı yönetebilme becerileri ile akademik başarı arasında anlamlı düzeyde ve olumlu bir ilişki vardır (Tektaş ve Tektaş, 2010). Zamanını iyi kullanan öğrencilerin akademik başarıları da yüksektir (Mace ve Tira, 1999). Öğrencilerin okuma alışkanlıkları akademik başarıyı etkileyen önemli bir faktördür (Şen ve Akpınar, 2016). Öğrencilerin sosyal beceri düzeyleri ile akademik başarı düzeyleri arasında anlamlı ve olumlu düzeyde ilişki bulunmuştur (Karayurt ve Akyol, 2008). Akademik başarı düzeyi iyi ve orta düzeyde olan öğrenciler, sosyal ve entelektüel açıdan da aktif düzeydedirler (Kahyaoğlu, Küçükkaya, Cumur ve Özdemir, 2019). Öğrencinin ders dışı çalışma yollarını uygulaması ile akademik başarı arasında yüksek düzeyde ilişki olduğu bulunmuştur (Yanpar, 1994).

Araştırmanın ikinci sorusu, ara tatil uygulamasının öğrencinin motivasyonuna etkisini araştırmayı amaçlamaktadır. Katılımcı görüşlerinden elde edilen bulgular incelendiğinde ara tatil uygulamasının öğrencinin motivasyonuna katkı sağladığı sonucu ortaya çıkmaktadır. Katılımcılar ara tatil döneminde öğrencilerin dinlendikleri, okula istek duydukları, sosyal etkinliklere katıldıkları ve zamanı değerlendirme fırsatı elde ettiklerini belirtmişlerdir. Önceki araştırmalar incelendiğinde bu araştırma sonuçlarını destekler nitelikte araştırmaların olduğu görülmektedir. Öğrencilerin sosyal etkinliklere katılması motivasyonlarını artırmaktadır (Kulualp, 2018). Öğrencilerin dinlenme ve eğlenme gereksinimlerinin karşılanması ile motivasyonları arasında anlamlı ve pozitif yönlü bir ilişki vardır (Aypay ve Eryılmaz, 2011). Sosyalleşme, kendini ifade etme, iletişim, kendine güven davranışlarını gösteren öğrencilerin motivasyonlarını artırmaktadır (Döş ve Kır, 2013). Sosyal ve kültürel etkinlikler öğrencilerin okulu benimsemelerinde önemli bir faktördür (Yenihan, 2015). Okulların sahip olduğu sosyal ve sportif etkinlikler öğrencilerin okuldan memnuniyet düzeylerinde anlamlı farklılık oluşturmaktadır (Kayıkçı ve Sayın, 2010).

Araştırmanın üçüncü sorusu ara tatil uygulamasının öğretmenlerin mesleki gelişimine katkısını araştırmayı amaçlamaktadır. Katılımcı görüşlerinden elde edilen bulgular incelendiğinde ara tatil uygulamasının öğretmenlerin mesleki gelişimlerine katkısının olduğu tespit edilmiştir. Ara tatil döneminde öğretmenlerin seminer ve eğitimlere katıldıkları, fikir alışverişinde buldukları, değerlendirme, dinlenme, eksikleri giderme fırsatı buldukları sonucu ortaya çıkmıştır. Önceki araştırmalar incelendiğinde bu araştırma sonuçlarını destekler nitelikte araştırmaların olduğu görülmektedir. Eğitimde kalitenin artırılması hizmet içi eğitimle mümkündür (Budak, 1999). Hizmet içi eğitim kursları öğretmenlerin mesleki bilgi ve becerilerinin artırılmasında önemli bir etkidir (Kanlı ve Yağbasan, 2002). Hizmet içi eğitimler öğretmen gelişimlerine katkı sağlamaktadır (Gönen ve Kocakaya, 2006). Öğretmenlerin bilimsel, teknolojik ve toplumsal gelişmelere uyum sağlayabilmesi ve mesleki gelişimlerine uygun bilgi, beceri ve davranış kazanabilmeleri için hizmet içi eğitime ihtiyaç vardır (Ergin, Akseki ve Deniz, 2012).

Araştırmanın dördüncü sorusu ara tatil uygulamasının öğretmenlerin motivasyonlarına etkisini araştırmayı amaçlamaktadır. Katılımcı görüşlerinden elde edilen bulgular incelendiğinde ara tatil uygulamasının öğretmenlerin motivasyonuna katkıda bulunduğu sonucu ortaya çıkmaktadır. Katılımcılar

ara tatil döneminde öğretmenlerin mesleki etkinlik, sosyal etkinlik, dinlenme, değerlendirme ve planların gözden geçirilmesi fırsatları bulduklarını ifade etmiştir. Önceki araştırmalar incelendiğinde bu araştırma sonuçlarını destekler nitelikte araştırmaların olduğu görülmektedir. Yurt içi ve yurt dışı tatil imkânı, öğretmenlerin mesleki motivasyonlarını artırmaktadır (Yılmaz ve Aslan, 2013), tatil ve izin süreleri öğretmenlerin iş motivasyonlarında önemli bir faktördür (Deniz ve Erdener, 2016), tatil, öğretmenlerin iş doyumunu kaynakları arasında yer almaktadır (Vural, 2004), tatil sürelerinin öğretmenlerin iş doyumunu olumlu etkilediği görülmektedir (Yılmaz, 2017), öğretmenlerin mesleki gelişimlerinin desteklenmesi ve tatil imkânının sağlanması iş motivasyonlarını olumlu etkilemektedir (Cemaloğlu, 2002), sosyal etkinliklerin yetersizliği öğretmenlerin iş motivasyonlarını azaltmaktadır (Köse, 2007), tatil öğretmenlerin iş motivasyonlarını önemli düzeyde etkilemektedir (Brookhart ve Freeman, 1992), sosyal etkinlikler öğretmenlerin işe yönelik motivasyonlarının artırılmasında önemli bir etkidir (Hasan ve Hynds, 2014) tatil olanakları öğretmenlerin iş motivasyonlarını yükseltir (Bastick, 2000).

Benzer araştırma sonuçları ile bu araştırma bulgularının örtüştüğü görülmektedir. Ayrıca bu alanda yapılacak diğer çalışmalara ise altyapı oluşturacak niteliktedir. Araştırma sonucuna göre ara tatil uygulamasının planlı ve programlı bir şekilde uygulanması ile öğrenci ve öğretmenlere katkı sağlayacağı düşünülmektedir. Bu bağlamda Millî Eğitim Bakanlığının genel bir planlama yaparak okullara göndermesi, okuma listesi çıkarılması, uzaktan erişim olanaklarını geliştirmesi ve dokümanlarının sayısını artırması, öğretmenlere yönelik kapsamlı ve içerik açısından katkı sağlayıcı hizmet içi eğitimler hazırlaması hem öğrencinin hem de öğretmenin ara tatili verimli geçirmesini ve sonrasında motivasyonunun yükseltilmesini sağlayacaktır. Ayrıca bu araştırma kapsamında öğrencilerin akademik başarısının artırılmasına yönelik derslerin tekrar edilmesi ve gelecek döneme yönelik hazırlık etkileri planlanabilir. Bunun yanında öğrencinin zamanı verimli kullanması için etkinlik programı verilebilir. Motivasyonunun artırılması için öğrencinin okula istek duymasına yönelik etkinlikler ile sosyal etkinlikler düzenlenebilir. Öğretmenin mesleki gelişimine yönelik hizmet içi eğitim ve seminerler düzenlenebilir. Ayrıca ara tatil döneminde öğretmenlere eksiklerini gidermesi için zaman verilebilir.

Kaynakça

Adelman, N. E., Haslam, M. B. ve Pringle, B. A. (1996). *The uses of time for teaching and learning*. Washington, DC: United States Department of Education.

- Aypay, A. ve Eryılmaz, A. (2011). Lise öğrencilerinin derse katılmaya motive olmaları ile okul tükenmişliği arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 1(21), 26-44.
- Balcı, A. E. (2011). *Karşılaştırmalı eğitim sistemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Bastick, T. (2000). Why teacher trainees choose the teaching profession: Comparing trainees in metropolitan and developing countries. *International Review of Education*, 46(3), 343-349.
- Berliner, D. (1990). What's all the fuss about instructional time? M. Ben-Peretz ve R. Bromme, (Ed.), *The nature of time in schools* içinde (3-35). New York: Teachers College Press.
- Brookhart, S. M. ve Freeman, D. J. (1992). Characteristics of entering teaching candidates. *Review of Educational Research*, 62, 37-60.
- Budak, Y. (1999). Eğitimde toplam kalite yönetimi ve etkili okulun gerçekleştirilmesinde öğretmenlere yönelik hizmetiçi eğitimin önemi. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, (251), 28-35.
- Büyükoztürk Ş., Kılıç-Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (geliştirilmiş 13. baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Cemaloğlu, N. (2002). Öğretmen performansının artırılmasında okul yöneticisinin rolü. *Milli Eğitim Dergisi*, 15(2), 153-154.
- Creswell, J. W. (2014). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches*. Thousand Oaks, CA: Sage publications.
- Demirkan, S. (2018). Finlandiya eğitim sisteminden Türkiye'ye mesajlar. *Alnteri Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(4), 171-195.
- Deniz, Ü. ve Erdener, M. A. (2016). Öğretmenlerin iş motivasyonlarını etkileyen etmenler. Tüfekçi, Ö. K. (Ed.). *Sosyal bilimlerde stratejik araştırmalar* içinde (ss.29-41). Saarbrücken: Lambert Academic Publishing.
- Döş, İ. ve Kır, E. (2013). İlköğretim ve ortaöğretim okullarında sosyal etkinlik ve yönetimi. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 12(3), 527-544.
- Erdoğan, K. (2013). Eğitim kurumlarında gerçekleştirilen ders dışı etkinliklerin sınıflandırılmasına yönelik bir öneri. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi*, 2(2), 336-353.
- Ergin, İ., Akseki, B. ve Deniz, E. (2012). İlköğretim okullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin hizmet içi eğitim ihtiyaçları. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(42), 55-66.
- Erginer, A. (2006). *Avrupa Birliği eğitim sistemleri ve Türkiye eğitim sistemiyle karşılaştırmalar*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Eurydice. (2021). *National education systems*.
https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/national-description_en
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E. ve Hyun, H. H. (2005). *How to design and evaluate research in education*. New York: McGraw-Hill Humanities/Social Sciences/Languages.
- Gönen, S. ve Kocakaya, S. (2006). Fizik öğretmenlerinin hizmet içi eğitimler üzerine görüşlerinin değerlendirilmesi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(19), 37-44.
- Hasan, A. R. ve Hynds, A. (2014). Cultural influence on teacher motivation-a country

- study of Maldives. *International Journal of Social Science and Humanity*, 4(1), 19-28.
- Kabaran, G. G. ve Görgeç, I. (2016). Güney Kore, Hong Kong, Singapur ve Türkiye'deki öğretmen yetiştirme sistemlerinin karşılaştırmalı olarak incelenmesi. *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), 478-495.
- Kahyaolu-Süt, H., Küçükaya, B., Cumur, E. ve Özdemir, E. (2019). Hemşirelik öğrencilerinin sosyal ve entelektüel aktiviteleri ile akademik başarı durumları ve yaşam doyumları arasındaki ilişki. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 9(2), 326-334.
- Kanlı, U. ve Yağbasan, R. (2002). 2000 yılında Ankara'da fizik öğretmenleri için düzenlenen hizmetçi eğitim yaz kursunun etkinliği. *Millî Eğitim Dergisi*, 4(153), 37-47
- Karaer, G. (2016). İlköğretim fen bilimleri öğretim programlarının karşılaştırmalı incelenmesi: Türkiye ve Estonya örneği. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Eğitim Dergisi*, 1(1), 55-76.
- Karayurt, Ö. ve Akyol, Ö. (2008). Hemşirelik yüksekokulu öğrencilerinin sosyal beceri düzeyleri ile akademik başarı düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 11(1), 33-39.
- Karweit, N. (1987). Full or half-day kindergarten: Does it matter? *Center for Research on Elementary and Middle Schools*. 11, 6-55.
<https://eric.ed.gov/?id=ED287597>
- Kayıkcı, K. ve Sayın, Ö. (2010). Ortaöğretim kurumlarında öğrenim gören öğrencilerin okuldan memnuniyet düzeyleri. *Millî Eğitim Dergisi*, 40(187), 207-224.
- Köse, Ö. (2007). Birleştirilmiş sınıflı ilköğretim okullarının sorunları. *Eğitim ve Değerlendirme*, 16, 43-47.
- Kulualp, H. G. (2018). Üniversite öğrencilerinin motivasyonunda sosyal etkinliklerin önemi. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 7(3), 1592-1611.
- Lincoln, Y. S. ve Guba, E. G. (1985). *Naturalistic inquiry*. Newbury Park, CA: Sage.
- Mace, J. G. ve Tira, D. E. (1999). Time management behaviors as potential explanatory factors in dental academic achievement. *Journal of dental education*, 63(10), 738-744.
- McMillan, J. H. (2012). *Educational research: Fundamentals for the consumer* (6th ed.). Boston: Pearson.
- MEB. (2019c). *Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik*.
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/07/20190710-6.htm>
- MEB. (2019a). *Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik*.
<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2019/07/20190712.pdf>
- MEB. (2019b). *Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği, madde 15*.
https://ogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2019_09/13111232_YONETMELYK.pdf
- Merriam, S. B. (2002). Introduction to qualitative research. S. B. Merriam (Ed.), *Qualitative research in practice: examples for discussion and analysis* içinde (ss.1-17). San Francisco, CA: Jossey-Bass.
- Merriam, S. B. (2009). *Qualitative research: a guide to design and implementation*. San Fransisco: Jossey Bass.

- Miles, M. B. ve Huberman, A. M. (1994). *Qualitative data analysis: a source book of new methods*. London: SAGE Publications.
- OECD. (2018). *Pisa 2018 results combined executive summaries volume I, II & III*. https://www.oecd.org/pisa/Combined_Executive_Summaries_PISA_2018.pdf
- Özan, M. B. ve Yaraş, Z. (2017). Türk eğitim sisteminin karşılaştırmalı olarak incelenmesi. *International Journal of Social Science*, 57, 263-280.
- Özdemir, C. (2016). OECD PISA Türkiye verisi kullanılarak yapılan araştırmaların metodolojik taraması. *Eğitim Bilim Toplum Dergisi*, 14(56), 10-27.
- Patton, M. Q. (2014). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri* (M. Bütün ve S. B. Demir, Çev. Ed.). Ankara: Pegem A.
- Şen, M. ve Akpınar, E. (2016). Serbest zaman okumalarının sosyal bilgiler dersindeki akademik başarıyı yordamaya etkisi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(11), 176-201.
- Tektaş, M. ve Tektaş, N. (2010). Meslek yüksekokulu öğrencilerinin zaman yönetimi ve akademik başarıları arasındaki ilişki. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (23), 221-229.
- Tezcan, M. (1977). Tatil ve boş zamanların değerlendirilmesi. *Eğitim ve Bilim*, 2(9), 53-55.
- Türkoğlu, A. (2020). Karşılaştırmalı eğitim nedir? A. Türkoğlu (Ed.), *Karşılaştırmalı eğitim (dünya ülkelerinden örneklerle)* içinde (ss.1-12) . Ankara: Pegem Yayıncılık.
- Vural, B. (2004). *Yetkin-ideal-vizyoner öğretmen*. İstanbul: Hayat Yayınları.
- Worthen, B. ve Zstray, S. (1994). *What twenty years of educational studies reveal about year-round education*. Chapel Hill: North Carolina Educational Policy Research Center.
- Yanpar, T. Ş. (1994). İlkokul 4. sınıf sosyal bilgiler dersinde akademik benlik kavramı, ders içi öğrenme ve ders dışı çalışma yolları ile başarı ilişkisi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(10), 43-48.
- Yenihan, B. (2015). Örgüt kültürünün motivasyona etkisi: üniversite öğrencileri üzerine nitel bir araştırma. *Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, 4(10), 170-183.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, A. (2011). *Sosyal bilimlerde Nitel araştırma yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayınları.
- Yılmaz, M. ve Aslan, Ö. (2013). Öğretmen motivasyonunun artırılmasında “ÖNKAS” ödül sistemi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 6, 292-311.
- Yılmaz, P. (2017). *İlkokul öğretmenleri ve yöneticilerinin iş motivasyon düzeylerinin incelenmesi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Anabilim Dalı.